

ορίζω

Τρίτη, 4 Δεκεμβρίου 2012

7:18 μμ

51

ὀρίζω *χωρίζω τι ἀπό τινος, ἀποτελῶ τὸ ὄριον, καθορίζω δι' ὀρίων, ὀρίζω, διορίζω, τάσσω*, βλ. 2 ὄρος.

196

ὀ ὄρος, κερκ. κορβος, ὄρβος, ἡρακλ. ὄρος, ἰων. οὔρος, κρητ. ὠρος, ὁ *ὄριον, σύνορον (κυρ. ἀύλαξ συνόρων, ὀροθετική γραμμή)*, ὄρευς (*ὄρφεύς), ἀττ. ὄρευς, -έως, ὁ *ὁ ἡμίονος (κυρ. ὁ χαράσσων ἀύλακας)*, ἀμφούριον, τὸ *συμβόλαιον πωλήσεως οἰκοπέδου* (ἐκ τοῦ *ἀμφουρον *οἰκόπεδον περικλεισμένον ὑπὸ συνόρων*), ὀρίζω (ὁ ἰδέ), κυπρ. ἐξορεύω, ἀττ. ἐξορίζω *στέλλω τινὰ ἐξω τῶν ὀρίων τῆς χώρας, ἐξορίζω* : μάλλον ἐκ τοῦ *FozFos, συγγ. τοῖς : λατ. urvus=circuitus civitatis (κυρ. *ἀύλαξ συνόρων*), ὁσκ. uρνυῖ =σύνορον (*u^u rno-) ρ. *ueru=ἐλκεῖν, σύρειν, βλ. ἐρύω· πβ. οὔροί.

Ομοιχον

ὄρος, ἰων. οὔρος, δωρ. ὠρος, τὸ *τὸ «βουνό», ὄρος*, ὄρειος, ὄρεινός, *ὁ τῶν ὄρεων, ἀνήκων εἰς τὸ ὄρος, βουνήσιος, ὄρεινός*, ὄρειτης, ὁ *ὄνομασία λίθου τινός· εἶδος ἰέρακος*, κύρ. ὄν. Ὀρέστης : συγγ. τῷ ἀρχ. ἰνδ. ἄρνάῃ= ὑψηλός, ΙΕ μετὰ τοῦ es θ. *eros= ἀνύψωσις, ρ. *er-, *or-, βλ. ὄρνυμι· πβ. ὄρος, οὔρα.

ὀρίζω, ἰων. οὔρίζω Hdt. (v. infr.): fut. ὀριῶ Arist.Cat.5b5, (διορίζω) Isoc. 4.174: aor. ὠρισά S.Ant.452, Pl.Lg.864e; ἰων. οὔρισά Hdt.3.142: pf. ὠρικά D.26.24, Arist.Mete.382a19:—Med., fut. -ιοῦμαι Pl.Tht. 190e, Lg.737d: aor. ὠρισάμην Id.Tht.148a, Epicr.11.18, etc.:—Pass., fut. ὀρισθήσομαι Pl.Tht.158d: aor. ὠρίσθην Id.Chrm.171a: pf. ὠρισμαι Th.1.71, Pl.Smp.182a, etc.; but in med. sense, E.Hec.801, D.31.5: (ὄρος):—**divide or separate from, as a border or boundary**, c.acc. et dat., ὁ Νεῖλος ὁ τὴν Ἀσίην οὔρίζων τῇ Λιβύῃ Hdt.2.16: c. acc. et gen., S.Ph. 636:—Pass., θύρα βαλανωτῆ ὠρισμένην ἀπὸ τῆς ἀνδρωνίτιδος X.Oec. 9.5; or b. with two accs. joined by καί, separate, [λίμνη] οὔρίζει τὴν τε Σκυθικὴν καὶ τὴν Νευρίδα γῆν Hdt.4.51, cf. 56,7.123, Arist.HA501b16, OGI335.112 (Pergam., ii B. C.), Lyc.1289, etc.; ἐὰν . . κύκλος . . ὀρίζη τό τε ἀφανές καὶ τὸ φανερόν ἡμισφαίριον Autol.Sph.4: hence ὀρίζων κύκλος Id.1.1; v. ὀρίζων. c. delimit, χρῆ τὸν νόμον ὀρίζειν πειρᾶσθαι κατὰ μέρη Pl.Lg.944a. 2. bound, τὴν ἀρχὴν ὠρίζεν αὐτῷ ἢ Ἐρυθρὰ θάλαττα X.Cyr.8.6.21; τὰ δὲ πρὸς Τριβαλλοὺς . . Τρηῆρες ὠρίζον Th.2.96; of a line (or surface) as limiting a surface (or solid), Arist. Metaph.1017b17:—Pass., Εὔβοια . . ὄροις ὑγροῖσιν ὠρισμένη E.Ion295: metaph., ὠρίσθω μέχρι τοῦδε so far let it go and no further, Th.1.71.

Φράσεις

Ορισμός σας

ΟΡΙΣΜΟΣ. Εἰς τὰ προγραμμαμένα (Ἄτακτ. IV, σελ. 371):
Ἰππρέτης, προστασσόμενος ἀπὸ θεσπέτην, ἢ καὶ νεώτερος
ἀπὸ πρεσβύτερον, νὰ πράξῃ εἰ, ἀποκρίνεται, Ὁρισμός σας!
ἔλλειπτ. (ἀντὶ τοῦ, Ὁ ὀρισμός σου θέλει πληρωθῆν).
Καθ' ὁμοίαν ἔλλειψιν ἐμεταχειρίζοντο τὴν ἀντωνυμίαν Ταῦτα
οἱ παλαιοὶ (ἀντὶ τοῦ Ταῦτα γενήσεται), ὡς εἰς τὸν
Ἀριστοφάνην (Εἰρήν. 270) εἰς τὸν προστάσσοντα,

Οὐκρον ἔπερον δὴτ' ἐκ Λακεδαιμόνος μέτει
ἀνύσας τι;

ἀποκρίνεται ὁ προστασσόμενος,

Ορίστε ἢ ὀρθότερον ὀρισατε

Συνώνυμα του διαταξτε ἀλλὰ με γενικὴ χρῆση ἀπο οὐλους, πολῖτες κληρο καὶ στρατο.

Εἰδικὰ τὸ «ὀρίσατε» ὅταν λέγεται με ἐρωτηματικὸ σημαίνει (ὀρισατε παλι) δηλαδὴ «δὲν ἀκουσα τι εἰπατε» .

Διατάξατε ἢ διατάξατε

Τὸ λέει ὁ στρατιωτικὸς ὅταν καλεῖται ἀπὸ ἀνωτέρου τοῦ

Κέλευσον δεσποτα νεωτ. Κελεύσατε

Τὸ ἐλεγαν οἱ Βυζαντινοὶ αὐλικοὶ στὸν αυτοκράτορα ὅταν τοὺς καλοῦσε. Ἐπιζεῖ στὴν ἐκκλησιαστικὴ φρασεολογία. Παρατηρήσατε ὅτι στὸ Βυζάντιο, παρὰ τὴν πληθωρὰ τῶν κολακειῶν καὶ ἐπιθετῶν (θεοστεπτε, ἰσαποτολε, πανυπερενδοξε, υπερτατε κλπ), δὲν μιλοῦσαν στὸν πληθυντικὸ στὸς ἀνωτέρους τοὺς.

ὡς νομος ορίζει

Διάσπαρτο σε οὐλους τοὺς νόμους καὶ προφητες.

στους ὀρισμούς σας

Ἀναμενω ἐντολές σας

Συν. Ὅπως ορίζετε

πβλ. Καλὴν ἡμέραν ἀρχόντες κί' ἀν εἶναι ὀρισμός σας

Ορίστε

Ἰδου!, να!, δεῖτε!

πχ. Ορίστε χάλια!

Ὅρισε

Συνοδεύει καὶ τὸ φασκέλωμα, τὴν μούντζα, κυρίως στα Ἐπτάνησα :
'Ὅρσε γαμπρέ κουφέτα!

Συνθετα

Καθορίζω

Θετω, θεσμοθετώ ὅρια, περιγραφῶ τὸ ὀρισμὸ ἐνός ὀρου.

Ἐξορίζω

Ἀπομακρύνω καποῖον ἀπὸ τὴν ἐπικρατεία

Συνορίζομαι

Κάποῖον= λαμβανῶ ὑποψὴ μου, καὶ ξεσυνερίζομαι (ξε ἐπιτατικὸ)

Ἀφορίζω

Ἀπόμακρύνω καποῖον ἀπὸ τὸ σῶμα τῶν πιστῶν τῆς ἐκκλησίας.

Περιορίζω

Μικραίνω τὰ ὀρια, βαζῶ φραγὴ στὸ χωρὸ που καποῖος δικαιούται νὰ κιεῖται.

Διορίζω

Ἀναθετω καθήκοντα καὶ ἐπομενωσ προσλαμβάνῶν καποῖον ἐπι

μισθώ